

19
Лондон, 25 јуна 1918

LÉGATION DE SERBIE.

Господине Председнице,

116.6.221/402-405

У вези нејких ранијих писама и данашње дописе о
Бомболову, сматрам за потребно саопштити Вам још нека опажања о
неким тенденцијама у чисто балканским питањима. Многи војнички
кругови и не безначајни политичари помишљали су још од самог по-
четка рата, да нађу начин за решење балканскога проблема. Та брига
нарочито је набила после уласка Америке у рат, и све се више повећавала
тако да се данас без прегоривања може рећи да се та питања
озбиљно вентилирају и расправљају у неким а нарочито војничким
круговима! Колико сам ја могао из разних разговора и ипаче закљу-
чити, изгледа ми да од ових комбинација и идеја највише заоставају
на идеји о оснивању једне засебне аутономне области, која би се обр-
зовала од једнога дела оне српске, бугарске и грчке територије коју
су те државе задобиле ратом 1912, год. Да би се избегле тешкоће које
су познате из прошлости, управа те аутономне области би била пове-
рена не неким становницима, нити којој од поменутих држава, него би
управу узели у овоје руке било Американци било Британци, организовали
власти и уредили земљу. Вероватно је да није пука случајност што је
и Бомболов поднео предлог сличан овоме.

Ако би се расправљало оваквих идеја наставило код

LÉGATION DE SERBIE.

овданих њим политичких људи, а вероватно је да ће се наставити, а нарочито ако би се и учврстиле као уверење, нама прети опасност да западнемо у једно мучно и залетено питање, па можда чак и да не губимо земље које смо пре овога рата имали, ако не успемо да их оружаном силом и пре свршетка рата, поново освојимо и поседнемо. Стога налазим да је, макар како отвари стојале на западном фронту, потребно заузети једно одлучно држање у теми питању и јасно га ставити на знање нашим савезницима. Имало би неколико начина на које би се то могло учинити. Ја Вам сада помињем само два.

Или 1. тражити од наших савезника да учине декларацију, која би могла бити и писмена, за потпуну ресторацију српске територије у тренутку закључавања мира - тим да такав исти корак једновремено засебно или баве и колективно учини и грчка влада ;

Или 2. не казујући ништа о горњем, настајавати непрекидно и енергично да се борбена снага на солунском фронту толико повећа да се обезбеди успешна савезничка офанзива. Како у последње време има у Европи велики број американских трупа, и оне још непрестано придолазе, могле би се тражити, чим се задовољи потреба на западном фронту, да се подуне празнине на солунском фронту и омогући офанзива .

Ја не знам који би од ова два начина било корисније употре-

LÉGATION DE SERBIE.

-бити, или и један и други заједно т.ј. тражећи одлучно од савезника изјазу о реконституцији целе српске територије, инсистирати и на повећању трупа и офанзиви код Солуна. Ја бих пре свих ствари чини ми се само тражио офанзиву на солунском фронту. Нако било да се уради потребно је да свих један корак или заједно са нама или засебно и у овој земљи, учинимо и ми и Грцима. Г-ну Венизелосу, чије су тешкоће добро познате савезницима, неће бити тешко да докаже неминовну потребу ових захтева и опасност која прети њему и његовом режиму ако се ова тражења не испуне.

У случају да се ослоните са овим и да је г. Венизелос, као што је вероватно, расположен за једну акцију у овом смислу, излази да би било корисно да Ви са г. Венизелосом, пошто утврдите између себе шта имате урадити, дођете у Париз и Лондон и да лично урадите што треба.

Изволите примити, Господине Председниче, и овом приликом уверено мога поштовања